

**CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ**

București, Piața Valter Măărăcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: cncd@cncd.org.ro

**HOTĂRÂREA NR. 8H
din 27.03.2008**

Dosar nr.: 678/2007

Petiția nr: 13725 din data 30 .11.2007

Petenti: M L

Obiect: discriminare prin afirmatii jignitoare si supunerea la un tratament degradant

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele, domiciliul sau reședința petentului

I.1.1 M L , cu domiciliul în comuna

I.2. Numele, domiciliul sau reședința reclamatului

I.2.1. subcom. Burghilea Daniel, Inspectoratul Județean de Poliție Prahova, Ploiesti, jud. Prahova.

II. Obiectul sesizării

2.1 Petenta se adresează Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, în legătură cu discriminarea creată, prin injuriile și jignirile la care a fost supusă.

III. Descrierea presupusei fapte de discriminare și raportul de investigație

3.1 Prin petiția nr. 13725 din data 30 .11.2007, petenta sesizează faptul că în data de 25.10.2007, se afla la sediul Primăriei Floresti, unde este angajată în funcția de referent asistentă socială.

3.2 La sediul Poliției Floresti, aflat în vecinătatea locului de muncă al petentei au fost arestate trei persoane de etnie roma.

3.3 Petenta, fiind presedinte al Organizatiei de Femei a Uniunii Social Democrate a Romilor, iar cele trei persoane arestate fiind de etnie roma, a intrebat motivul arestarii.

3.4 Petenta a raspuns ca intra in calitate de cetatean si de lider al etniei romilor.

3.5 In seara zilei de 25.10. 2007, Domnul Subcomisar B D i-a adus petentei injurii, facand-o indirect „ cioara jagoasa si tiganca”, in prezenta Domnului C F D si a m M B F , dar nu in prezenta petentei.

3.6 Petenta solicita constatarea discriminarii prin tratamentul degradant la care a fost supusa.

3.7 In data de 23.01.2008 echipa de investigatii a C.N.C.D. (formată din consilierii juridici D S , V Ș și A M) s-a deplasat in localitatea Ploiești, la sediul Inspectoratului Județean de Poliție Prahova, pentru a investiga memoriul d-nei M L .

3.8 La sediul I.J.P. Prahova, echipa de investigatii a discutat cu dl. subcomisar B D , care a declarat urmatoarele:

- la momentul semnalat de către petentă (24.10.2007) se afla in comuna Florești jud. Prahova ca urmare a organizării de către Serviciul Investigatii Criminale a unui flagrant, flagrant ce s-a finalizat cu reținerea a trei infractori recidiviști; persoanele reținute au fost escortate la sediul Poliției Florești, urmând ca in aceiași zi să fie transportate la I.J.P. Prahova pentru interogatoriu;

- la intrarea in sediul Poliției Florești, fiecare din cele trei persoane reținute (de etnie romă) era escortată de câte doi ofițeri de poliție; printre ofițerii de poliție care escortau persoanele reținute se afla și dumnealui (B D); in momentul respectiv, din sediul Primăriei Florești a ieșit o doamnă care, vădit deranjată de reținerea celor 3 bărbați de etnie rromă, a solicitat o explicație pentru măsura reținerii; in această situație i-a cerut d-nei respective, in termeni civilizați și nediscriminatorii, să nu se amestece in ancheta poliției; in timpul acestui schimb de replici a intervenit Comisar șef Z N , Șeful Serviciului de Investigatii Criminale al I.P.J. Prahova, care a rămas să discute cu d-na respectivă in timp ce restul ofițerilor de poliție au intrat in sediul Poliției Florești;

- presupusul martor al doamnei M L – dl. C F D - a fost audiat, in data de 25.10.2007, la sediul I.J.P. Prahova (biroul nr. 7) in legătură cu infracțiunea pentru care s-a desfășurat flagrantul; audierea a fost efectuată de către I.p.p. E O -F ; in timpul audierii, I.p.p. E O -F a fost înlocuit pentru scurte perioade de timp cu A.s.a.p. T M ;

- in timpul audierii lui C F D de către I.p.p. E O -F și A.s.a.p. T M , a intrat in biroul nr. 7 pentru a-i adresa persoanei audiate C F) întrebări legate de ancheta in derulare; in discuția purtată cu dl. C F nu a făcut nici un moment referire la d-na M L sau la etnia acesteia.

3.9 Dl. subcomisar B D a menționat că dl. C F a fost arestat de dumnealui in februarie 2007 și a efectuat două luni de detenție

(ulterior instanța de judecată schimbând pedeapsa închisorii cu interdicția de a nu părăsi localitate); din acest motiv, consideră că respectivul martor este subiectiv și predispus tentației de a se răzbuna.

3.10 La finalul discuțiilor, dl. comisar B D a înmănat echipei de investigație punctul său de vedere scris referitor la memoriul d-nei M L În sprijinul celor afirmate de către dl. B D , dl. E O F (inspector principal de poliție) și T M (a.s.a p.) au dat două declarații referitoare la acuzația de discriminare adusă de d-na M L d-lui B D (declarații anexate).

3.11 În continuarea verificărilor, consilierii C.N.C.D. s-au deplasat la sediul Partidei Romilor, unde au discutat cu d-na M L și cu dl. C F D-na M a subliniat faptul că se consideră discriminată de expresiile jignitoare care i-au fost aduse de dl. B D (în absența sa), în sediul IJP Prahova, de față cu dl. C F (care ulterior i-a comunicat dânzei ceea ce a auzit) .

3.12 Dl C F a confirmat informațiile prezentate în memoriul transmis instituției noastre și a precizat că expresiile jignitoare aduse d-nei M L au fost folosite în prezența sa și a unei fete de etnie romă (aflată în acel moment la ușa biroului I.J.P. Prahova unde a fost audiat). Dl. C F a dat o declarație scrisă referitoare la cele menționate mai sus (declarație anexată).

3.13 La finalul discuțiilor, echipa de investigație a solicitat petentei contactarea minorei menționată în sesizare și transmiterea ulterioară a declarației acesteia (declarație ce urmează a fi semnată și de tutore), având în vedere că minora nu se afla în localitate la momentul desfășurării verificărilor de către reprezentanții C.N.C.D..

IV. Citarea părților

4.1 Având în vedere prevederile art. 20, alin. 4, 5 și 6 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, au fost citați următorii:

- M L , absentă;
- B D , absent;

4.2 Procedura de citare legal îndeplinită la data de 20.03.2008, la sediul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării.

V. Susținerile părților

5.1.1 Petenta, se adresează Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, arătând că prin injuriile car i-au fost aduse se creează o situație discriminatorie.

5.2.1 Prin adresa nr. 399298/23.01.2008, înregistrată la CNCD cu nr.1842 din 28.01.2008 a comunicat că nu a făcut nicio afirmație jignitoare la adresa petentei.

VI. Motivele de fapt și de drept

6.1. **În fapt**, Colegiul Director reține că în petiția dedusă soluționării se invocă efectul creat prin afirmațiile jignitoare, ca fiind unul discriminatoriu.

6.2.1 **În drept**, Colegiul Director se raportează la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, care, legat de articolul 14 privind interzicerea discriminării, a apreciat că diferența de tratament devine discriminare, în sensul articolului 14 din Convenție, atunci **când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă**. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă „**trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-si găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă** (vezi CEDH, 18 februarie 1991, Fredin c/Suede, parag.60, 23 iunie 1993, Hoffman c/Autriche, parag.31, 28 septembrie 1995, Spadea et Scalabrino c/Italia, 22 octombrie 1996 Stubbings et autres c/Royaume-Uni, parag.75)

6.2.2. În același sens, Curtea Europeană de Justiție a statuat principiul egalității ca unul din principiile generale ale dreptului comunitar. În sfera dreptului comunitar, **principiul egalității exclude ca situațiile comparabile să fie tratate diferit și situațiile diferite să fie tratate similar, cu excepția cazului în care tratamentul este justificat obiectiv**. (vezi Sermide SpA v. Cassa Conguaglio Zuccheri and others, Cauza 106/83. 1984 ECR 4209, para 28; Koinopraxia Enoseon Georgikon Synetairismon Diacheir iseos Enchorion Proionton Syn PE (KYDEP) v. Council of the European Union and Commission of the European Communities, Cauza C-146/91, 1994 ECR I-4199; Cauza C-189/01 Jippes and others 2001 ECR I-5689, para 129; Cauza C-149/96 Portugal vs. Council 1999 ECR I-8395 para.91)

6.2.3 Reținând în coroborare cu aceste aspecte definiția discriminării, astfel cum este reglementată prin articolul 2 alin.1 din O.G.137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicata, Colegiul Director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale articolului 2. Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art.2, alin.1 deosebirea, excluderea, restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute de către art. 2, alin. 1, și trebuie să se refere la persoane aflate în *situații comparabile* dar care sunt tratate în *mod diferit* datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior. Așa cum reiese din motivația invocată mai devreme pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit. Subsecvent, tratamentul diferențiat trebuie să urmărească sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

6.2.4 Curtea Europeană a Drepturilor Omului a apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a

determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoage sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate. (22 octombrie 1996 Stubbings et autres c/Royaume-Uni, parag.75)

6.2.5 În speță, Colegiul Director analizând petiția, așa cum este redactată și raportul de investigație, este de opinie că faptele sesizate nu sunt susținute de probe concludente pentru a fi calificate drept fapte de discriminare, așa cum sunt reglementate prin dispozițiile O.G. 137/2000, republicată.

Opinie separată Dezideriu GERGELY – Membru Colegiul Director

6.2.6 Coroborat obiectului petiției dedus soluționării, reținem că în cauză se invocă afirmații care îmbracă forma unor expresii jignitoare, însă raportat la elementele constitutive ale faptei de discriminare, astfel cum este reglementată de O.G. nr.137/2000, cu modificările și completările ulterioare, republicată, sunt de opinie că acestea nu se circumscriu actelor de natura contravențională, incidente Ordonanței de Guvern nr.137/2000, republicată.

6.2.7 În considerarea relațiilor de serviciu care presupun o comportare corectă și cuviincioasă a funcționarului public față de orice persoană, cu excluderea folosirii unor expresii jignitoare, a actelor de amenințare ori a actelor de violență fizică, legiuitorul a incriminat purtarea abuzivă, ca fapta prevăzută și sancționată de legea penală. Prin incriminarea acestei fapte se asigură, pe de o parte, apararea activității organelor, instituțiilor și altor unități prevăzute la art. 145 C.pen., iar pe de altă parte apărarea persoanelor care vin în contact cu anumiți funcționari publici sau funcționari, în cadrul desfășurării de către aceștia a anumitor activități. (vezi Alexandru Boroi, Drept penal si drept procesual penal, Editura C.H. Beck, Bucuresti, 2006, pag. 352)

6.2.8 Față de modul în care este redactată petiția, având în vedere calificarea subiecților activi, în cauză, calitatea de polițiști precum și alegația imputării actelor și faptelor săvârșite în exercitarea atribuțiilor de serviciu, reținem că potrivit art. 250 din Codul Penal, purtarea abuzivă este prevăzută și sancționată de legea penală, statuând că: „Întrebuințarea de expresii jignitoare față de o persoană, de către un funcționar public în exercițiul atribuțiilor de serviciu, se pedepsește cu închisoare de la o lună la un an sau cu amendă.

Amenințarea săvârșită de către un funcționar public, în condițiile alin. 1, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 2 ani sau cu amendă.

Lovirea sau alte acte de violență săvârșite de către un funcționar public, în condițiile alin. 1, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.

Vătămarea corporală săvârșită de către un funcționar public, în condițiile alin. 1, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 6 ani.

Vătămarea corporală gravă săvârșită de către un funcționar public, în condițiile alin. 1, se pedepsește cu închisoare de la 3 la 12 ani”.

6.2.9 Or, din acest punct de vedere, competența de a cerceta faptele prevăzute și sancționate de legea penală revine organelor de cercetare penală. Potrivit art. 75 lit.c, indice 1, C. Pen. constituie circumstanță agravantă: „săvârșirea infracțiunii pe temei de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, gen, orientare sexuală, opinie, apartenență politică, convingeri, avere, origine socială, vârstă, dizabilitate, boală cronică necontagioasă sau infecție HIV/SIDA”.

Legiuitorul a acordat o importanță deosebită faptelor care sunt săvârșite pe temeiurile prevăzute de Convenția Europeană a Drepturilor Omului, în art.14 și subsecvent în legislația românească anti-discriminare, considerând că astfel de fapte aduc atingere valorilor sociale ocrotite de legea penală, și ca atare au fost incriminate ca fiind agravate de circumstanța particulară a mobilului în cauză, constituind infracțiuni prevăzute și sancționate de legea penală. Or, sub aspectul existenței în cauza a unei circumstanțe agravante, în speță cea prevăzută de art. 75 lit.c indice 1 din C.pen., doar organele de cercetare penală au competența de a investiga incidenta ipso facto a unei astfel de circumstanțe.

6.2.10 Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că atunci când se investighează incidente violente, autoritățile statului au obligația de a dispune toți pașii necesari pentru a demasca orice motiv rasist și de a stabili dacă ura rasială sau prejudecățile au jucat sau nu un rol în incidente. Se admite în acest sens, că demonstrarea motivației rasiale va fi deseori extrem de dificilă în practică. Obligația statului de a investiga posibile acte rasiste incidente unor acte de violență reprezintă o obligație de diligență și nu una de rezultat. Autoritățile trebuie să depună diligențe rezonabile pentru a administra și asigura probe, să exploreze toate mijloacele de a afla adevărul și de a pronunța decizii motivate deplin, imparțiale și obiective, fără a omite fapte suspecte care pot fi indicative sub aspectul inducerii violenței motivate rasial. (Vezi cauza Bekos și Koutropulos vs. Grecia, nr. 15250/02, Hotărârea din 23.11.2004, parag. 68, vezi *mutatis mutandis*, *Nachova și alții v. Bulgaria*, nos. 43577/98 and 43579/98, §§ 158-59, 26.02.2004).

6.2.11 De asemenea, Curtea Europeană consideră că obligația autorităților de a investiga posibile conexiuni între atitudini rasiste și un act de violență, reprezintă un aspect al obligației procedurale a acestora care derivă din Articolul 3 al Convenției Europene a Drepturilor Omului dar poate fi interpretată ca implicită din responsabilitățile ce decurg din Articolul 14 al Convenției de a garanta valorile fundamentale conținute în Articolul 3, fără discriminare. (Vezi cauza Bekos și Koutropulos vs. Grecia, nr. 15250/02, Hotărârea din 23.11.2004, parag. 70).

6.2.13 A trata violența motivată rasial și brutalitatea pe picior de egalitate cu acele cazuri care nu au un substrat rasial ar însemna a închide ochii la natura specifică ale actelor care sunt în mod particular distructive la adresa drepturilor fundamentale. Eșuarea în a trata diferit situații care în mod esențial sunt diferite poate constitui un tratament nejustificat ireconciliabil cu Articolul 14 al Convenției Europene a Drepturilor Omului. (Vezi cauza Stoica vs. Romania, nr. 42722/02, Hotărârea din 4 martie 2008, cauza Cobzaru vs. Romania, nr. 48254/99, Hotărârea din 26.07.2007, parag. 90, cauza Nachova și alții v. Bulgaria, citată mai sus).

6.2.14 Curtea Europeană a Drepturilor Omului consideră că orice dovada de abuz verbal rasist împotriva persoanelor care fac parte dintr-o minoritate etnică sau alta este extrem de relevantă pentru a stabili dacă acte de violență induse de ură și nelegale au avut sau nu loc. Acolo unde astfel de dovezi rezultă din investigațiile efectuate, trebuie verificat și dacă sunt confirmate, o examinare

detaliată trebuie inițiată pentru a stabilit orice posibile motive rasiale. (vezi cauza *Nachova si altii v. Bulgaria*, nos. 43577/98 si 43579/98, §§ 162, 26.02.2004).

6.2.15 Având în vedere considerentele expuse, prevederile legale invocate mai sus cât și petiția astfel cum este formulată, sunt de opinie ca nu se pot reține fapte sau acte care pot fi analizate sub aspectul celor care intră sub incidența prevederilor Ordonanței de Guvern nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (4) și alin. (7) și art. 26 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, cu **5 voturi pentru și 1 împotriva** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. aspectele sesizate nu sunt susținute de probe concludente pentru a fi calificate drept fapte de discriminare potrivit dispozițiilor O.G. 137/2000, republicată.

2. clasarea dosarului;

3. se va răspunde petentei în sensul celor hotărâte;

4. o copie a hotărârii se va transmite părților.

VII. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VIII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicata și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului director prezenți la ședință:

GERGELY Dezideriu – Membru

HALLER Istvan - Membru

IONIȚĂ Gheorghe – Membru

NITĂ Dragoș Tiberiu – Membru

PANFILE Anamaria – Membru

TRUINEA Roxana Paula – Membru

Data redactării : 26.02.2009

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal de 15 de zile de la comunicare constituie de drept titlu executoriu.

